

חברת דולמא

5 דקות נ"ך

לפני השינה להורים וילדים

יהושע פרקים א'-ד'

חוברת

5 דקות נ"ך

לפני השינה / אחרי ארוחת ערב

בעריכת הרב רון חזיזה שליט"א

עיה"ק צפת

להזמנות והארות:
אש קודש - הרב רונן חזיזה

טל. 04-6821053
טל נוסף. 050-4141040

WWW.5DAKOT.NET
eshkodesh.il@gmail.com

© כל הזכויות שמורות

הנחיות להורים

1. ראשית, עליכם לדעת שאתם זוכים להחזיק ביד 'אוֹצֵר נִפְלָא וְנָדִיר' - כֹּל ספּוּרֵי הַנ"ךְ בְּצוּרָה מְקִיפָה מְאֹד, עֲרוּכִים עַל פִּי מְפָרְשֵׁי הַנ"ךְ וּמְדַרְשֵׁי חַז"ל, שְׂזוּרִים בְּהִמּוֹן אֲמוּנָה, יִרְאַת שָׁמַיִם וּנְקֻדּוֹת חֲנוּךְ, וּמַנְשׁוֹת כֶּסֶפֶר מִתּוֹק לִפְנֵי הַשִּׁינָה לִילְדֵי יִשְׂרָאֵל.

2. סִדְרַת "5 דְּקוֹת נ"ךְ לִפְנֵי הַשִּׁינָה" מֵיַעֲדֶת גַּם לָכֶם! כְּלוּמֹר, בְּחֻבְרַת זוֹ יִתְגַּלּוּ לָכֶם בְּתוֹר הוֹרִים/ מוֹרִים/ רַבָּנִים/ דְּרָשָׁנִים הֵמוֹן חֲדוּשִׁים, פְּרוּשִׁים וּמְדַרְשִׁים שֶׁלֹא הִכְרַתֶּם מֵעוֹלָם.

3. אִפְלוּ שֶׁהַסְפּוּרִים נִכְתְּבוּ לִילְדִים - לֹא בְּחִרְנוֹ עֲבוּרֵם רַק אֶת הַסְפּוּרִים הַמְעִינִים וְהַמְרַתְקִים - אֲלֹא עֲרֹכְנוּ וְהִפְשַׁטְנוּ עֲבוּרֵם אֶת כָּל מָה שֶׁנִּכְתַּב בַּנ"ךְ מִבְּלִי לְדַלֵּג עַל שׁוּם פֶּרֶט מֵהַסְפּוּר, פָּסוּק פָּסוּק, מִתְחִלַת הַפָּרֶק וְעַד סוּפוֹ. וְזֹאת כִּדִּי שֶׁהִילְדִים יֵדְעוּ אֶת כָּל הַתַּנ"ךְ בְּצוּרָה מְקִיפָה וְלֹא מִקְצָרָת.

4. מֵאַחֵר וְלֹא דִלְגָנוּ עַל שׁוּם דָּבָר, בְּאִפְנוֹ טַבְעִי, יִהְיוּ סְפּוּרִים מְרַתְקִים יוֹתֵר וְסְפּוּרִים מְרַתְקִים פְּחוּתִים. אֶת אֵלֶּה שֶׁפְּחוּתִים, הַשְׁתַּדְּלָנוּ לַעֲרֹךְ בְּצוּרָה כַּמָּה שְׂיוֹתֵר מְעִינִית, אֲבָל בְּתוֹר הוֹרִים עָלֵיכֶם לְדַעַת, שֶׁגַּם אִם יֵשׁ סְפּוּר אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם, שֶׁהִילְדִים לֹא מְרַתְקִים מֵהֶם - לֹא נוֹרָא, תִּמְשִׁיכוּ לְדַבֵּק בַּמַּטָּרָה וְהַסְפּוּרִים הַמְרַתְקִים יִגִּיעוּ בְּהִמְשָׁךְ.

5. לְכָל עָרֵב יֵשׁ סְפּוּר אֶחָד. בְּמִקְרָה שֶׁהִילְדִים רוֹצִים סְפּוּר נוֹסֵף - נִתֵּן לְקִרְאָה מֵהַסְדְּרוֹת הַנוֹסְפוֹת שֶׁלָּנוּ: "5 דְּקוֹת תּוֹרָה" - סְפּוּרֵי צְדִיקִים. וְ"5 דְּקוֹת פְּרָשָׁה" - סְפּוּרֵי פְּרִשְׁתַּת הַשָּׁבֹעַ.

הנחיות להורים

6. מעל כל ספור מציגים הפרק והפסקים שאליהם מתייחס הספור, וזאת כדי להעזר בספור גם במסגרת הלימודים. כיצד? כשילד בא לבית ואמר שיש לו מבחן/שיעורי בית בנ"ך - פשוט פותחים באתו פרק שעליו הוא נשאל, מספרים לו את הספור בשמחה ובנחת - והוא נהיה בקי בחקר הלימודים (לפעמים אפילו יותר מהמורה..).

7. 'קריאת שמע' שעל המטה מגשית בסוף הספור. אולם, יש ילדים שפדאי לומר אתם את 'קריאת שמע' לפני הספור היומי. או בגלל שנודמים באמצע, או בגלל שאמרים אתה בעצבות ואכזבה מאחר והספור נגמר.. לכן, כל הורה ינהג בצורה שטובה לילדיו.

8. לפני שתתחילו לקרוא את הספור, זכרו את דברי הגמרא (ברכות כא:): "כל המלמד את בנו תורה, מעלה עליו הכתוב כאלו קבלה מהר סיני!" קראו בהתלהבות, בהתרגשות ובשמחה כראוי למעמד הר סיני, ותכנונו לקיים מצות עשה של: "ושננתם לבניך". זכרו! מבין כל הלימודים שילדיכם לומדים - למד התנ"ך הוא החשוב ביותר!!

9. כבו פלאפונים ותהיו מרפזים רק בילדיכם המתקנים. אלו הרגעים שלהם צפו ויחלו כל היום - תנו להם אתם ותהנו גם אתם.

בהצלחה.

שלום ילדים,

מה שלומכם? (ילדים -) איך אתם מרגישים? (ילדים -) היום זהו יום מאוד מאוד שמח. אתם יודעים למה? (ילדים -) כי היום אנחנו מתחילים לספר לכם ספורים של ספר חדש מהתנ"ך. תגידו, אתם יודעים מה הראשי תבות של המילה תנ"ך? (ילדים -) נכון, תורה, נביאים, פסוקים. למה הפונה? שמרו על השקט ונסביר לכם.

לעם ישראל יש שלושה סוגים של ספרים קדושים. סוג אחד נקרא: "תורה" והפונה היא לחמשת חומשי תורה. אתם זוכרים איך נקראים חמשת החמשים? (ילדים -) "בראשית" "שמות" "ויקרא" "במדבר" "דברים" - נכון מאוד. הסוג השני נקרא: "נביאים", שהם ספרים שכתבו אותם אנשים קדושים מאוד שה' היה מדבר אתם בצורה ישירה, ואת מה שה' דבר אתם וצוה אותם לכתב הם כתבו. היו המון המון נביאים בעם ישראל, יותר ממיליון!! אבל לא כלם כתבו ספרים, אלא רק הנביאים שה' בחר בהם וצוה אותם לכתב ספרים. הסוג השלישי נקרא: "כתובים", שהם ספרים שנכתבו יותר מאחר ברוח הקדש, על ידי צדיקים גדולים כמו דוד המלך, שלמה המלך ועוד צדיקים.

יפי, אז למדנו על שלושת סוגי הספרים שנכתבו לעם ישראל. אתם יכולים לחזור עליהם? (ילדים -) "תורה" "נביאים" "כתובים". כל הכבוד.

את הספורים של התורה, אתם שומעים כל שבוע ב"פרשת השבוע", אבל את הספורים של הנביאים - הרבה אנשים לא מכירים בכלל. לכן, היום הוא יום שמח מאוד, כי אנחנו מתחילים לספר לכם את הספורים של הספר הראשון של הנביאים. אתם יודעים איך קוראים לו? (ילדים -) "ספר יהושע". אתם זוכרים מי היה יהושע בן נון? (ילדים -) נכון, הוא היה תלמידו של משה רבנו. יהושע היה תלמיד ממש ממש טוב. הוא לא עזב את משה אפילו לרגע אחד. גם בזמן שמשה רבנו עלה לשמים להביא את התורה לעם ישראל, יהושע חפה לו מתחת להר סיני במשך ארבעים יום, עד שמשה ירד בחזרה. אתם יודעים למה יהושע לא עזב את משה? (ילדים -) כי הוא ידע, שכדי להיות תלמיד טוב, חייבים להיות צמודים לרב ולמורה, וללמוד ממנו כל מה שאפשר. כל פעם שמשה רבנו אמר משהו, יהושע היה בא מיד ושמע כל מילה ומילה. אתם יודעים למה הוא זכה בזכות זה? (ילדים -) הוא זכה לדבר שאפילו הילדים של משה רבנו בעצמו לא זכו אליו. הוא זכה להיות המנהיג של עם ישראל אחרי שמשה רבנו נפטר. בן, אפילו הבנים של משה לא זכו להיות מנהיגים, אבל יהושע בזכות שהוא לא עזב את משה - הוא זכה.

לפני שמשה רבנו נפטר, הוא שם את שתי ידיו על הראש של יהושע, וכך הוא העביר לו המון חכמה, ואמר לו: "יהושע, אתה יודע שה' גזר עלי לא להכנס לארץ ישראל.

לְכֹן, אֲנִי חַיֵּב לְהַפְרִד מִמֶּךָּ וּמִכָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וְאַתָּה הוּא זֶה שֶׁתִּכְנִס אֶת עַם יִשְׂרָאֵל לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁה' הִבְטִיחַ לְאַבְרָהָם אֲבִינוֹ, לְיִצְחָק אֲבִינוֹ וְגַם לְיַעֲקֹב אֲבִינוֹ, שֶׁהוּא יִתֵּן אֶת הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת לְעַם יִשְׂרָאֵל הַצְדִּיקִים.”

יְהוֹשֻׁעַ הִתְרַגַּשׁ מְאֹד, וְנִפְרַד מִמֶּשֶׁה רַבֵּנוּ כְּשֶׁהוּא בּוֹכֶה. מֶשֶׁה רַבֵּנוּ נִפְטָר, וְה' קָבַר אוֹתוֹ בְּמָקוֹם מְאֹד מִיחָד שֶׁאֵף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יָכוֹל לִמְצֹא אוֹתוֹ. תִּגִּידוּ, אַתֶּם יוֹדְעִים אוֹלֵי בְּאִיזָה יוֹם וּבְאִיזָה תַּאֲרִיךְ מֶשֶׁה רַבֵּנוּ נִפְטָר? (יְלָדִים –) מֶשֶׁה רַבֵּנוּ נִפְטָר בְּיוֹם שַׁבָּת שֶׁהָיָה בְּתַאֲרִיךְ ז' בְּאֶדָר. כְּשֶׁהוּא נִפְטָר, כָּל הַגְּבָרִים בְּעַם יִשְׂרָאֵל בָּכוּ עָלָיו בְּמִשָּׁךְ שְׁלוֹשִׁים יוֹם, עַד שֶׁהִגִּיעַ ז' בְּנִיסָן. יְהוֹשֻׁעַ הָיָה עֹדֵן מְאֹד עֲצוּב, וְהוּא גַם קָצַת פָּחוֹד, לָמָּה? כִּי הוּא תָּמִיד הָיָה צָמוּד לְמֶשֶׁה רַבֵּנוּ וְהוּא יָדַע שֶׁה' יַעֲזֹר לְעַם יִשְׂרָאֵל בְּזִכּוֹת מֶשֶׁה, וַיַּעֲשֶׂה לָהֶם נִסִּים. אֲבָל עֲכָשׁוּ מֶשֶׁה מֵת.. מָה יִהְיֶה? גַם עַם יִשְׂרָאֵל קָצַת פָּחוֹד.. וְאִזּוֹ, לִפְתָּע קָרָה מִשְׁהוּ. מָה קָרָה? ה' הִתְגַּלָּה לִיהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה. יְלָדִים יִקְרִים, אַתֶּם יוֹדְעִים לָמָּה ה' הִתְגַּלָּה לִיהוֹשֻׁעַ? (יְלָדִים –) נָכוֹן, בְּדִי לַחֲזוֹק אוֹתוֹ, כִּי תָּמִיד כְּשֶׁרוֹאִים מִיִּשְׁהוּ שֶׁקָּצַת חוֹשֵׁשׁ מִמִּשְׁהוּ – צְרִיכִים לְעוֹדֵד אוֹתוֹ וּלְחַזֵּק אוֹתוֹ. וְלָמָּה ה' לֹא הִתְגַּלָּה אֵלָיו מִיָּד כְּשֶׁמֶשֶׁה נִפְטָר? חֲכָמִים מְגַלִּים, שֶׁזֶה בְּגִלָּל שִׁיְהוֹשֻׁעַ הָיָה עֲצוּב מְאֹד מְאֹד וּבִכָּה הִרְבָּה, וְה' לֹא מִתְגַּלָּה אֵף פֶּעַם לְאֲנָשִׁים שֶׁעֲצוּבִים מְאֹד, אֲלָא רַק לְאֲנָשִׁים שֶׁנִּמְצָאִים בְּשִׂמְחָה. וְאִפְּלוּ לַצְדִּיקִים הַגְּדוֹלִים, אִם הֵם עֲצוּבִים – הִשְׁכִּינָה לֹא מִתְגַּלָּה לָהֶם. כְּמוֹ שֶׁהָיָה אֲצֵל יַעֲקֹב אֲבִינוֹ, שֶׁכָּאֲשֶׁר הוּא בָּכָה עַל הַבֶּן שְׁלֹו יוֹסֵף שֶׁהָלַךְ לְאַבּוֹד, ה' לֹא הִתְגַּלָּה אֵלָיו, וְרַק אַחֲרֵי שֶׁהוּא שָׁמַע שֶׁהוּא חַי וְנִכְנָסָה בּוֹ הַשְׂמִיחָה – אִזּוֹ ה' חוֹזֵר לְדַבֵּר אִתּוֹ. כִּי ה' תָּמִיד רוֹצֵה אֲנָשִׁים שִׂמְחִים. לְכֹן, תִּקְפִּידוּ גַם אַתֶּם לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה.

יְלָדִים יִקְרִים, אַתֶּם רוֹצִים לְשִׁמּוֹעַ מָה ה' אָמַר לִיהוֹשֻׁעַ? הַקְּשִׁיבוּ טוֹב. ה' אָמַר לוֹ כִּי: “יְהוֹשֻׁעַ, כָּל זְמַן שֶׁמֶשֶׁה הָיָה חַי, לֹא הָיִיתִם יְכוּלִים לְהַכְנִס לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, כִּי אֲנִי גִזְרֹתִי עָלָיו לָמוּת בַּמִּדְבָּר. עֲכָשׁוּ, מֶשֶׁה הֶעֱבֵד שְׁלִי מֵת, וְאֲנִי מִצְוָה אוֹתָךְ לָקוּם וּלְעֵבֶר אֶת הַיַּרְדֵּן יַחַד עִם כָּל הָעָם וְ– ל– כ– ב– ו– ש אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אַתֶּם צְרִיכִים קֹדֶם כָּל לִכְבוֹשׁ אֶת הָאָרֶץ לְפִי הַגְּבוּלוֹת שֶׁהִבְטַחְתִּי לְאַבְרָהָם אֲבִינוֹ, שֶׁזֶה מִמִּדְבָּר סִין בְּצֵד דְּרוֹם וְעַד נֹהַר פָּרָת שֶׁנִּמְצָא בְּצִפּוֹן, וּמִנְהַר הַיַּרְדֵּן בְּמִזְרָח וְעַד יָם הַתִּיכוֹן בְּמַעֲרָב. לְאַחַר שֶׁתִּכְבְּשׁוּ אֶת כָּל הָאָרֶץ, אִם תִּרְצוּ לְהִמָּשִׁיךְ לִכְבוֹשׁ גַּם חִלְקִים מִחוּץ לְאַרְץ – אַתֶּם יְכוּלִים, וְכָל מָה שֶׁתִּכְבְּשׁוּ יִהְיֶה שְׁלֹכְכֶם וְיִהְיֶה קְדוֹשׁ גַּם בְּקִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אֲבָל כְּמוֹכֶן, רַק בְּתֵנְאִי שֶׁתִּכְבְּשׁוּ קֹדֶם אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.”

טוֹב יְלָדִים, ה' אָמַר לִיהוֹשֻׁעַ עוֹד כְּמָה דְּבָרִים, אֲבָל הַסְּפּוֹר שֶׁלָּנוּ לַהֲיוֹם הַסֵּתִימִים, מִחֹר בְּעִזְרַת ה' נִמְשִׁיךְ אֶת הַסְּפּוֹר, וּבִינְתִים נֹאמַר לָכֶם לִילָה טוֹב, וְכְמוֹכֶן לֹא נִרְדֵּם לִפְנֵי שֶׁנֹּאמַר יַחַד: “שְׁמַע יִשְׂרָאֵל.”

שלום ילדים,

מה שלומכם? (ילדים -) איך אתם מרגישים? (ילדים -) אתמול התחלנו לספר לכם את הספורים של ספר "יהושע". ספרנו לכם שה' התגלה ליהושע ודבר אתו. אתם זוכרים אולי באיזה תאריך ה' התגלה ליהושע? (ילדים -) נתן לכם רמז... זה היה שלושים יום אחרי הפטירה של משה רבנו. באיזה תאריך נפטר משה רבנו? (ילדים -) נכון, בז' באדר. והחדש שבא אחרי אדר הוא חדש ניסן, ובדיוק שלשים יום אחרי ז' באדר זה תאריך ז' בניסן. ביום הזה, אחרי שיהושע הפסיק לבכות, ה' התגלה אליו. ספרנו לכם שה' אמר לו לעבור את הירדן יחד עם בני ישראל, כדי לכבוש את הארץ. ה' הוסיף ואמר לו שלאחר שהם יכבשו את כל הארץ לפי הגבולות שה' הבטיח לאברהם, אם הם יכבשו חלקים נוספים מחוץ לארץ, אז גם החלקים ההם יהיו שלהם ויהיו קדושים כמו ארץ ישראל. עכשו, נמשיך ונספר לכם איזה עוד דברים אמר ה' ליהושע. הקשיבו טוב.

ה' אמר לו כך: "יהושע, אני מבטיח לך, שאף אחד מהאויבים לא יצליח לנצח אותך כל ימי חיך. כמו שהייתי עם משה ועזרתי לו, כך אני אהיה אתך ואעזור לך בכל מה שתצטרך, אני לא אעזב אותך אפילו לרגע". ה' חזק את יהושע בשלשה דברים, דבר ראשון ב"דרך ארץ". לא, אין הכוונה להתנהג בדרך ארץ ובנימוס, אלא הכוונה להיות אחראי על עם ישראל, וכך ה' אמר לו: "יהושע, חזק ואמץ! תנהיג את עם ישראל בצורה טובה, ותנחיל להם את ארץ ישראל". אחר כך ה' חזק אותו בלמוד התורה. בדיוק באותו זמן שה' התגלה אליו, היה מנח לפני יהושע ספר "דברים" שכתב משה רבנו. אז ה' אמר לו: "יהושע, חזק ואמץ מאוד! ללמד את ספר התורה הזה שלפניך, ולקיים את כל המצוות שכתובות בו, כי רק בזכות התורה והמצוות אתה תצליח בכל מה שתעשה". בסוף ה' חזק את יהושע במלחמה. ואמר לו: "יהושע, חזק ואמץ במלחמה! אל תפחד מאף אחד! כי אני אתך בכל מקום שתלך".

ילדים יקרים, בלב של יהושע נכנסה שמחה גדולה, הוא הרגיש שה' חזק אותו מאוד ונתן לו כוח גדול ועצום. מה עשה? מיד קרא לשוטרים של עם ישראל ואמר להם: "אני מצוה אתכם לעבור בתוך מחנה ישראל ולהודיע להם שיתחילו להתכונן, כי בעוד שלושה ימים אנחנו עוברים את הירדן ונכנסים לארץ ישראל".

השוטרים מיד התחילו להסתובב במחנה ולומר (הורים: לומר בקול רם של הכרזה): "עם ישראל היקרים, הקשיבו הקשיבו, יהושע המנהיג הגדול שלנו, צוה להודיע לכם שבעוד שלשה ימים נעבר את הירדן ונכנס לארץ המבטחת - ארץ הקדש! הלא היא ארץ ישראל! אנו נכבש אותה ונתישב בה. עליכם להכין שלשה דברים צדה לדרך: דבר ראשון - צריכים להכין כלי נשק לצורך המלחמה. דבר שני - צריכים להכין אכל. כי

אפילו שאתם עדין אוכלים 'מן' שיוֹרֵד כֹּל בְּקֶר מִהַשְׁמַיִם, אֲבָל יֵשׁ לָכֶם גַּם פְּרוֹת שְׂאֵתָם קוֹנִים מִהַסּוּחָרִים הַגּוֹיִים שְׁגָרִים מִסְבִּיב לַמַּחֲנֶה, וְגַם אֶת הַמֶּן עֲצֵמוּ לַפְּעָמִים מִבְּשָׁלִים אוֹ אופִים, לָכֵן תִּכְנֶנוּ אֶת כָּל הָאֵכָל בַּצּוֹרָה מְסֻדֶּרֶת. וְהִדְבֵּר הָאֲחֵרוֹן שְׁצָרִיכִים לְהַכִּין בְּתוֹר "צִדָּה" – זֶה מִצּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכַמוֹכֵן לְחֹזֵר טוֹב בַּתְּשׁוּבָה. לְמָה? כִּדִּי שֶׁה' יִרְאֶה שְׂאֵתָם חוֹזְרִים בַּתְּשׁוּבָה וַיַּעֲזֹר לָכֶם לַנִּצָּח אֶת הָאוֹיְבִים".

וַיֹּאמְרוּ! אֵיזוֹ שְׂמִיחָה הָיְתָה לָעַם יִשְׂרָאֵל! אֵיזוֹ הַתְּרַגְּשׁוֹת! הֵם פָּשוּט הָיוּ מֵאֲשָׁרִים! סוּף סוּף הֵם זֻכְרִים לְהַכְנִס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הֵם מִיד הַתְּחִילוּ בַּהֲכָנּוֹת שֶׁהַשּׁוֹטְרִים אָמְרוּ לָהֶם, בְּלִי לְהַתְעַצֵּל בְּכָלֵל.

גַּם לִיהוֹשֻׁעַ הָיָה עוֹד דֹּבֵר אֶחָד חָשׁוּב לַעֲשׂוֹת. הִקְשִׁיבוּ הֵיטֵב. מִי שִׁשְׁמַע אֶת הַסְּפוּרִים שֶׁבִּסְפָּר בַּמִּדְבָּר, זֹכֵר שֶׁהָיוּ שְׁנֵי שְׁבָטִים וַחֲצֵי שְׁבָטִים נִחְלָה מִחוּץ לַגְּבוּלֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אֲתֶם זֻכְרִים אוֹלֵי אֵיזָה שְׁבָטִים אֵלֶּה? (יְלָדִים –) שְׁבַט רְאוּ-בֶן, שְׁבַט גָּד, וַחֲצֵי מִשְׁבֵּט מְנַשֶּׁה. מַה הָיָה הַסְּפוּר? בּוֹאוּ נִזְכֵּר. בְּשַׁעַם יִשְׂרָאֵל הִתְקַרְבוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יָצְאוּ שְׁנֵי מַלְכִּים מְאֹד חֲזָקִים לְהִלָּחֵם בָּהֶם, קָרְאוּ לָהֶם: "סִיחֹן" וְ"עוּג", בֶּן, עוּג הָעֵנָק. ה' עֲזָר לְמֹשֶׁה רַבְּנוֹ וּלְעַם יִשְׂרָאֵל, הֵם נִצְחוּ אוֹתָם וְכָבְשׁוּ אֶת הָאֲרָצוֹת שֶׁלָּהֶם. שְׁבַט גָּד וְשְׁבַט רְאוּבֵן רָאוּ שִׁישׁ בָּאֲרָצוֹת שֶׁל סִיחֹן וְעוּג שֶׁטַח גָּדוֹל וְהוּא מִתְאִים לְבַהֲמוֹת שֶׁלָּהֶם, כִּי הָיוּ לָהֶם הַמּוֹן הַמּוֹן בַּהֲמוֹת. לָכֵן, הֵם בָּקְשׁוּ מִמֹּשֶׁה רַבְּנוֹ לְהַשְׁאִר שָׁם וְלֹא לְהַכְנִס לְאֶרֶץ. מֹשֶׁה רַבְּנוֹ, אָמַר לָהֶם שֶׁהוּא מוֹכֵן לָתֵת לָהֶם אֶת הָאֲרָצוֹת שֶׁל סִיחֹן וְעוּג בַּתְּנָאִי שֶׁבְּנֵיתִים רַק הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים יִשְׁאָרוּ שָׁם, וְאֵלּוֹ הַגְּבָרִים יָצְאוּ לְמַלְחָמָה יָחַד עִם עַם יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲזְרוּ לָהֶם לְכַבּוֹשׁ אֶת הָאֶרֶץ, וְרַק אַחֵר כֶּף, יַחֲזִירוּ לְנִחְלָה שֶׁלָּהֶם, הַשְּׁבָטִים הַסְּכִימִי, וְכַעַתָּה לְאַחֵר שֶׁמֹּשֶׁה רַבְּנוֹ נִפְטָר, נִגַּשׁ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון לְשָׁנִים וַחֲצֵי הַשְּׁבָטִים, וְהַזְכִּיר לָהֶם אֶת מַה שֶּׁהֵם הִתְחִיבוּ לְמֹשֶׁה רַבְּנוֹ.

יְלָדִים יְקָרִים, מַה אֲתֶם אוֹמְרִים, הָאֵם הֵם יִקְיְמוּ אֶת הַהִבְטָחָה שֶׁלָּהֶם? הָאֵם הֵם יַעֲזְרוּ לָעַם יִשְׂרָאֵל בַּמַּלְחָמָה? (יְלָדִים –) נִכּוֹן מְאֹד, הֵם אָמְרוּ לִיהוֹשֻׁעַ: "בּוֹדֵאֵי שְׂאֵנְחָנוּ נִצָּא לְמַלְחָמָה! אֲנַחְנוּ נִהְיָה הָרָאשׁוֹנִים שְׁנַעֲבֵר לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִלָּחֵם בְּכָל הַכַּחַ. כְּמוֹ שֶׁשְׁמַעְנוּ לְמֹשֶׁה – כֶּף נִשְׁמַע לָהּ! וְכָל מִי שֶׁלֹּא יִשְׁמַע לָהּ – יִהְרָג! אֲבָל, בַּתְּנָאִי שְׂאֵתָה תִּהְיָה צָדִיק כְּמוֹ מֹשֶׁה, וְה' יַעֲזֹר לָהּ בְּכָל דְּבָר כְּמוֹ שֶׁעֲזָר לְמֹשֶׁה רַבְּנוֹ".

בֶּן יְלָדִים, בְּשִׁמְכֵיחִים לַעֲשׂוֹת מִשְׁהוּ – חַיִּבִּים לָקִים אֶת הַהִבְטָחָה, כְּמוֹ שֶׁעָשׂוּ שְׁנֵים וַחֲצֵי הַשְּׁבָטִים. וְלֹא כְּמוֹ אוֹתָם יְלָדִים, שֶׁלְּפַעֲמִים מִבְּטִיחִים מִשְׁהוּ וְאַחֵר כֶּף מִתְחַרְטִים.. שְׁזֶה לֹא טוֹב.

יָפִי צָדִיקִים, הִקְשַׁבְתֶּם מְאֹד יָפָה. מִחֵר בַּעֲזָרַת ה' נִמְשִׁיךְ אֶת הַסְּפוּר. בִּינֵיתִים נֶאֱחָל לָכֶם לִיָּלָה טוֹב, וְכַמוֹכֵן לֹא נִרְדֵּם לִפְנֵי שְׁנֵאמַר יָחַד: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל".

שלום ילדים,

מה שלומכם? (ילדים -) איך אתם מרגישים? (ילדים -) אתם בודאי מתרגשים לקראת הכניסה של עם ישראל לארץ, נכון? אתם גם בודאי שואלים את עצמכם, איך עם ישראל יצליחו לנצח את כל העמים שבארץ? כמה מלחמות יהיו? בן, הספורים שיהיו לנו בהמשך מאוד מענינים, לכן הקשיבו לכל מילה.

כמו שספרנו לכם אתמול, בז' בניסן יהושע הכין את העם שבעוד שלושה ימים שזה בניסן הם יעברו את הירדן. אבל, עכשו נגלה לכם סוד שלא גלינו לכם עד עכשו. מהו הסוד? הסוד הוא, שיומים לפני ז' בניסן יהושע שלח שני מרגלים לתוך הארץ. מה? מרגלים? אבל בפעם האחרונה שעם ישראל שלחו מרגלים - ה' כעס מאוד, ובגלל זה הם נשארו במדבר ארבעים שנה! ילדים יקרים, אל תדאגו, יהושע לא שלח מרגלים כדי לראות אם כדאי להכנס לארץ, חס ושלום! הוא בסך הכל שלח שני צדיקים גדולים מאוד כדי לבדוק איך כדאי לכבוש את הארץ, וגם לשמוע מה התושבים מדברים ביניהם.

אתם יודעים מי הם שני הצדיקים שנשלחו? הראשון הוא: כלב בן יפונה שהוא היה עם המרגלים הראשונים ולא שמע להם, אלא דבר טוב על הארץ. והמרגל השני הוא פנחס בן אלעזר הצדיק. יהושע קרא להם ואמר להם כך: "אתם צריכים להכנס לתוך הארץ ולראות מה המצב שם, ובמיוחד בעיר יריחו, שהיא העיר שהכי קשה לכבוש אותה, מכיון שהיא מקפת בחומה גדולה מאוד, ויש בה גם מכשפים גדולים. עליכם להכנס בשקט גמור, ותעשו את עצמכם בחרשים, וכך אנשים לא יחששו לדבר לידכם, כי יחשבו שאתם לא שומעים. חוץ מזה, כדאי שתתחפשו לאנשים שמוכרים כלי חרס, כך אף אחד לא יחשד בכם".

כלב ופנחס הצדיקים יצאו לדרך. הם עברו את נהר הירדן, ונכנסו בשקט לעיר יריחו. הם נכנסו יחד עם אנשים נוספים בשער העיר, ומיד נכנסו לתוך בית שהיה בתוך החומה. הבית הזה היה של אשה אחת שקראו לה "רחב", היא היתה מוכרת מזון, בן, היה לה כמו מכלת בתוך הבית, ואנשים היו באים אליה לקנות. אתם צריכים לדעת, שגם בין הגוים יש אנשים שמשתדלים להתנהג יפה, אבל "רחב" היתה גויה שממש לא התנהגה יפה, במשך ארבעים שנה, היא התנהגה בצורה גרועה מאוד, התלבשה בבגדים לא צנועים, ועשתה מעשים גרועים. אז למה פנחס וכלב נכנסו לבית שלה? בגלל שני דברים: דבר ראשון: הם ידעו שכל המלכים והשרים באים אליה, לכן אצלה הם יוכלו לשמע את כל הדברים החשובים שבעיר. ודבר שני: אצלה הגוים לא יחשדו בהם שהם יהודים, כי כלם יודעים שהיהודים נוהרים מאוד לא להיות במקומות כאלה.

הם בקשו ממנה חדר לשכב לנוח, אך לאחר כמה רגעים נשמעו דפיקות בדלת: "תוק, תוק, תוק". "כן, מי שם?" שאלה רחב, והקול ענה: "אנחנו שליחים של המלך, תפתחי מיד את הדלת!". אוי ואבוי! מה יהיה? רחב מצאה איזה מקום צר בבית שלה, אמרה לפנחס וכלב: "בואו, מהר מהר, תסתתרו כאן.. יש כאן מקום רק לאדם אחד, אבל תנסו להכנס אחד אחרי השני..". כלב נכנס ראשון, ופנחס אמר: "אני לא צריך.. אני יכול לראות אותם והם לא יראו אותי..". ילדים יקרים, עליכם לדעת, שפנחס הוא גם אליהו הנביא, לכן, מתי שהוא רוצה – הוא יכל להיות "רואה ואינו נראה"..

רחב פתחה את הדלת. השליחים נכנסו ואמרו: "מלך יריחו שלח אותנו אליך. הוא יודע דרך המכשפים שלו, והוא גם שמע מאנשים שראו שני אנשים שבאו אליך הלילה. תדעי לך שאנשים אלו הם מרגלים של בני ישראל, והם מסכנים מאד, לכן, המלך מצוה שתוציאי אותם החוצה אלינו ונכניס אותם לבית הסהר". רחב אמרה להם: "נכון, אתם צודקים, באו אלי הלילה שני אנשים, אבל ממש מקדם הם יצאו מהבית שלי, והם גם הספיקו לצאת מהעיר לפני שסגרו את השערים. לכן, אני מציעה לכם לרדף אחריהם בכל המהירות, אולי תספיקו להשיג אותם ולתפס אותם".

השומרים הודו לה, והסתובבו מהר כדי לרדף אחרי המרגלים. רחב, סגרה את הדלת, ואמרה לכלב ופנחס: "בואו מהר אתי למקום בטוח יותר". היא העלתה אותם לגג של הבית שלה, והחביאה אותם בין גבעולים של עצי פשתן שהיו שם. הפשתן הוא עץ שמגן גם מפני בשפים. אם אדם מתעטף בפשתן, אף מכשף לא יכול להזיק לו. בנתיים השליחים של המלך, יצאו לרדף אחריהם דרך השער של יריחו, וכמוכן שהשוערים סגרו את השער אחריהם. לפני שכלב ופנחס נרדמו, רחב עלתה אליהם לגג ואמרה להם: "תדעו לכם, שכלנו כאן שמענו על הנסים שה' האלקים הגדול שלכם עשה לכם. איך שהוציאתם אתכם ממצרים, איך קרע לכם את ים סוף, ואיך עזר לכם לנצח את סיחון ועוג המלכים האדירים והחזקים ביותר שהיו. לכן, כל האנשים כאן מפחדים מכם מאד, ואני יודעת שה' כבר נתן לכם את כל ארץ ישראל, אתם בודאי תכבשו את כל הארץ בלי שום בעיה. כי האלקים שלכם הוא הכי גדול וחזק בעולם! הוא שולט גם בשמים וגם בארץ, ואין עוד אף בוח בעולם חוץ ממנו".

ילדים יקרים, שמעתם איך רחב מדברת? היא ממש מאמינה בה! כן, היא החליטה לחזור בתשובה, היא החליטה שהיא רוצה להצטרף לעם ישראל.. ואז היא המשיכה ואמרה להם: "אני רוצה לבקש מכם בקשה אחת..". מה הבקשה שרחב בקשה מהמרגלים? על כך נספר לכם בעזרת ה' בפרק הבא.

כעת, נאמר יחד: "שמע ישראל" ונרדם. לילה טוב.

שלום ילדים,

מה שלומכם? (ילדים -) איך אתם מרגישים? (ילדים -) אתם בודאי במתח. בפרק הקודם ספרנו לכם איך כלב ופנחס נכנסו לתוך יריחו, הסתתרו בבית של רחב, השליחים של המלך באו אליה, אבל היא החביאה אותם. רחב ספרה להם שכלם מפקדים מהם, ואז היא בקשה מהם משהו. הקשיבו יפה להמשך הספור.

רחב אמרה להם: "אני מבקשת שתשבועו לי בשם ה', שבגלל שעשיתי אתכם חסד, והצלתי אתכם מהשליחים של המלך, תעשו גם אתם חסד אתי ועם כל המשפחה שלי. מה החסד? באשר תכנסו ליריחו ותהרגו את כלם, אני מבקשת שתתנו לי איזה סימן, שאני אעשה אותו ואתם תשאירו אותי ואת המשפחה שלי בחיים, תגייירו אותנו ונהיה יהודים במוכם".

פנחס וכלב אמרו לה: "אם תתחייבי לא לגלות את הסימן לאף אחד, אנחנו מבטיחים לך שברגע שנכבש את יריחו, לא נהרג אותך ואת המשפחה שלך". רחב שמחה נורא, ואמרה להם: "בואו, אני אראה לכם איך לצאת מכאן ולהציל..". ילדים, כבר ספרנו לכם שהבית של רחב היה ממש בתוך החומה של יריחו, כי החומה הייתה מאוד עבה. לכן, החלון של הבית שלה היה ממש בקיר של החומה. היא קשרה חבל בחלון, ואמרה להם: "השער ברגע סגור ויש שם שומרים, לכן, תרדו עם החבל דרך החלון, תברחו לכוון ההרים, ותתחבאו שם שלושה ימים עד שהרודפים יחזרו לעיר". ילדים יקרים, איך רחב ידעה שהרודפים יחזרו אחרי שלושה ימים? אולי הם יחזרו אחרי יומים? או אחרי ארבעה ימים? אלא, חכמים מגלים לנו שפשה' ראה איך רחב דברה באמונה, ואיך היא החליטה לחזור בתשובה, הוא מיד נתן לה "רוח הקדש", כי ה' מאד אוהב את האנשים שחוזרים בתשובה. ראינו ילדים, אפילו רחב שבמשך ארבעים שנה עשתה עברות גדולות וחמורות, ברגע שהיא החליטה לחזור בתשובה - ה' מיד קבל אותה. מכאן תלמדו גם אתם, שאפילו אם לפעמים יצר הרע משכנע אתכם לעשות איזו עבירה, אל תחשבו שה' פועס עליכם וחלילה יעניש אתכם, אלא תכף ומיד תגידו לה: "ה' סליחה, אני חוזר בתשובה, מהיום אשתפר ואתנהג יפה..". וכך, ה' מיד יסלח לכם ויתן לכם מתנות טובות.

כלב ופנחס המרגלים הצדיקים אמרו לה: "רחב, שימי לב. הסימן שאת צריכה לעשות הוא, לקחת את החבל הזה שהוא בצבע אדם ולקשר אותו בחלון של הבית שלך. ברגע שנכנס לכבש את יריחו, תאספי אליך לבית את כל המשפחה שלך, אנחנו נראה את החבל האדם בחלון ולא נגע בכל מי שיהיה בבית. אבל אם מישוהו יצא החוצה וימות - הוא אשם בכך! כי אנחנו מתחייבים לשמור רק על מי שיהיה בתוך הבית ולא בחוץ.

וכמוכן, כל זה בתנאי שלא תגלי את הסימן הזה לאף אחד.. כי אחרת, כל אחד ישים חוט, ואם נראה הרבה חוטים – זה סימן שגילית, ואנחנו לא חייבים לך כלום..”.

רחב הסכימה לתנאים שלהם והודתה להם מאד. הם תפסו בחבל חזק חזק וירדו מהחלון. זה היה בלילה ולכן אף אחד לא ראה אותם. הם ברחו מהר מהר לכיוון ההרים והתחבאו שם שלושה ימים. הרודפים חפשו טוב טוב, גם כשחזרו לכיוון העיר הם חפשו טוב כל הדרך אבל ה' עזר לצדיקים שהאויבים לא הבחינו בהם.

שני המרגלים יצאו מהמחבוא ורצו לכיוון הירדן, הם חצו אותו והגיעו למחנה ישראל. יהושע ובני ישראל שמחו מאד מאד לראות אותם בריאים ושלמים. הם מיד ישבו וספרו ליהושע את כל מה שעבר עליהם, ואמרו לו: "ה' נתן בידינו את כל הארץ. כלם מפחדים מאד מאתנו, הם שמעו על הנסים שה' עשה לנו והם ממש רועדים.. ה' הכניס להם פחד בלב, ובעזרת ה' ננצח את כלם ונכבש את ארץ ישראל”.

ילדים יקרים, אנחנו רוצים לגלות לכם סוד מאד גדול. אתם מוכנים? שימו לב. פנחס וכלב ספרו ליהושע גם על רחב, איך שהיא חזרה בתשובה והצילה אותם, ואפילו זכתה לרוח הקדש. יהושע מאד התפעל מזה, ובסופו של דבר, אחרי שעם ישראל נכנסו ליריחו כמו שנספר לכם בהמשך, יהושע בעצמו התחתן עם רחב. מה? יהושע בן נון שהיה נביא וצדיק גדול התחתן עם מישהי שחזרה בתשובה? (ילדים –) כן, הוא ידע שבשארם חוזר בתשובה באמת, הוא מגיע עד כסא הכבוד של ה'. לכן, הוא התחתן אתה, הם חיו בשמחה, וזכו שיצאו מהם נביאים וכהנים.

טוב, עכשו שהכל מוכן, עם ישראל מוכנים עם כלי נשק ועם אכל, כלם שמחים ממה שהמרגלים ספרו, סוף סוף עומד להגיע י' בניסן, היום המיוחד שבו הם צריכים לעבור את הירדן. איך הם יעברו את הנהר? האם יקרו להם נסים בדרך? ואיך הם יכבשו את יריחו שהיא העיר הכי חזקה? אלו שאלות מאד מענינות, שבמובן על כל זה נספר לכם בעזרת ה' בפרק הבא.

פעת, נאחל לכם לילה טוב, וכמוכן לא נרדם מבלי לומר אתכם יחד בשמחה: "שמע ישראל”.

שלום ילדים,

מה שלומכם? (ילדים -) איך אתם מרגישים? (ילדים -) בן, כלנו מתרגשים לקראת הספור של היום, סוף סוף אחרי שעברו ארבעים שנה מיציאת מצרים, עם ישראל עומדים להכנס לארץ ישראל, כמו שה' הבטיח לאברהם, ליצחק וליעקב.

אתם כבר יודעים שעם ישראל היו חונים במקום שנקרא "שיטים", ואתם גם יודעים שה' אמר לישראל שהם יעברו את הירדן בתאריך י' בניסן. עכשו, נספר לכם מה קרה יום אחד לפני זה, בט' בניסן, הקשיבו היטב.

בט' בניסן, יהושע קם מקדם בבקר כדי לצאת לדרך. כמובן, דבר ראשון שהוא עשה - הוא התפלל שחרית. כי אסור לצאת לדרך, ואסור להתעסק בשום דבר לפני שמתפללים שחרית. עם ישראל, ראו את יהושע ומיד קמו גם הם והתפללו שחרית. אחר כך, התחילו לצעד ולהתקדם לכיוון נהר הירדן. הם הגיעו סמוך לירדן ועצרו שם. למה הם עצרו? למה הם לא חצו אותו? (ילדים -) רגע, רגע, סבלנות.. הולכים לקרות כאן נסים גדולים מאד, לכן יש עוד כמה דברים שצריכים לעשות לפני בן.

יהושע בקש מהשוטרים של עם ישראל לעבור במחנה ולומר לעם ישראל כמה דברים מאד חשובים. השוטרים אמרו לישראל כך: "יהודים יקרים, שימו לב לדברים שאנחנו מסבירים לכם. עד היום, במשך ארבעים שנה שהלכתם במדבר, היה הולך לפניכם עמוד הענן ומראה לכם את הדרך, ואלו 'ארון הברית' שבו נמצאים לוחות הברית וספר התורה, היה הולך בתוך מחנה ישראל. אבל, מאז שנפטר משה רבנו, הסתלק עמוד הענן.. אז מי יראה לנו את הדרך? הארון! בן, ממחר בעזרת ה', י' בניסן, 'ארון הברית' ילך לפני המחנה ולא בתוכו, והוא יראה לנו את הדרך שנלך בה".

ילדים יקרים, ה' רצה ללמד את עם ישראל, שעד היום הם היו סומכים על "עמוד הענן" שהוא היה מישר להם את ההרים ומפנה להם את הדרך.. אבל עכשו, הם צריכים לבטח רק בה', ולדעת שרק אם הם ילמדו את התורה שנמצאת בתוך הארון - ה' יעזר להם בכל מה שהם צריכים.

השוטרים המשיכו ואמרו להם: "אבל, שימו לב! אל תתקרבו אל הארון יותר מדי, כי הארון הוא קדוש מאד, וצריכים לכבד אותו ולשמור על מרחק. כמה מרחק? אלפים אמה!". ילדים, אתם זוכרים מה זה 'אמה'? (ילדים -) נכון, המרחק שיש לאדם מבגר בין המרפק לכף היד, זה בערך חצי מטר. אלפים אמה זה בערך קילומטר אחד. ולמה דוקא מרחק כזה? כי כשעם ישראל היו מתפללים, הם היו צריכים להתקרב יותר

אֶל הָאָרוֹן, וּבַיּוֹם שַׁבָּת אָסוּר לָלֶכֶת מֵרַחֵק שֶׁל יוֹתֵר מִקִּלּוֹמֶטֶר מִהַמִּחְנֶה. בֵּן, גַּם הַיּוֹם, אָסוּר לָצֵאת בַּיּוֹם שַׁבָּת וּלְלֶכֶת מֵרַחֵק שֶׁל קִלּוֹמֶטֶר מִחוּץ לָעִיר. אַתֶּם יוֹדְעִים לָמָּה? (יְלָדִים –) ה' צִוָּה אוֹתָנוּ בַּתּוֹרָה "אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת", וְחֻכָּמִים הִסְבִּירוּ, שֶׁהַמָּקוֹם שֶׁל הָאָדָם הוּא בְּעֶרְךָ קִלּוֹמֶטֶר מִכָּל כּוּוֹן, זֶה נִקְרָא "תַּחֲוֹם שַׁבָּת", וְאָסוּר לָצֵאת בַּשַּׁבָּת מִחוּץ לַתַּחֲוֹם.

(הוֹרִים): תִּמְחִישׁוּ לַיְלָדִים – אִם יֵשׁ לֵיד הָעִיר שְׁלָכֶם אוֹ הַיָּשׁוּב – עִיר אַחֲרֵת סְמוּכָה, אוֹ יָשׁוּב סָמוּךְ, תִּסְבְּרוּ לַיְלָדִים שֶׁאָסוּר לָלֶכֶת מֵעִיר לָעִיר, אוֹ מֵעִיר לַיָּשׁוּב אִם יֵשׁ בִּינֵיהֶם מֵרַחֵק שֶׁל קִלּוֹמֶטֶר.. וְאִפְּלוֹ אִם אֵין כָּלוּם בְּכִיסִים – עֵצָם הִיִּצִיָּאה מִמְּקוֹם הַיָּשׁוּב מֵרַחֵק שֶׁל קִלּוֹמֶטֶר – אָסוּרָה!.

לָכֵן, יְהוֹשֻׁעַ אָמַר לָהֶם שֶׁמִּצַּד אֶחָד יִהְיוּ רְחוּקִים מִהָאָרוֹן כְּדִי לִכְבֹּד אוֹתוֹ, וּמִצַּד שְׁנֵי שְׁלָא יִתְרַחֲקוּ יוֹתֵר מִדִּי, אֲלֵא יִהְיוּ בְּמֵרַחֵק שֶׁל אֲלָפִים אַמָּה, וְכָךְ יוֹכְלוּ גַם בַּשַּׁבָּת לָבוֹא וּלְהַתְפַּלֵּל לֵיד הָאָרוֹן. וְחוּץ מִזֶּה, שֶׁגַּם יְהוֹשֻׁעַ הִזָּה נִמְצָא תַּמִּיד לֵיד הָאָרוֹן, וּלְפַעֲמִים בַּיּוֹם שַׁבָּת הָיוּ צָרִיכִים לָבוֹא וּלְשָׂאֵל אוֹתוֹ הַלְכוֹת וְדִינִים.

יָפִי, זֶה הִזָּה הַדְּבָר הָרִאשׁוֹן שֶׁהַשּׁוֹטְרִים אָמְרוּ לָעַם יִשְׂרָאֵל – שֶׁמִּמָּחָר הָאָרוֹן יֵלֶךְ לִפְנֵיהֶם וְעֲלֵיהֶם לִהְיוֹת רְחוּקִים מִמֶּנּוּ כַּמָּה? (יְלָדִים –) נָכוֹן, אֲלָפִים אַמָּה.

הַדְּבָר הַשְּׁנִי שֶׁהַשּׁוֹטְרִים אָמְרוּ לָהֶם, שֶׁאִפְּלוֹ שֶׁבְּדֶרֶךְ כָּלֵל הַלְוִיִּם הָיוּ מְרִימִים אֶת הָאָרוֹן, כִּמּוֹ שֶׁסִּפְּרָנוּ לָכֶם בַּפֶּרֶשֶׁת "בְּמִדְבָּר" שֶׁהַלְוִיִּם מִמִּשְׁפַּחַת "קֹהֵת" (שֶׁהִיְתָה מִשְׁבֵּט לְוִי), הָיוּ מְרִימִים אֶת הָאָרוֹן וְאֵת כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ, אֲבָל בְּשִׁלוּשָׁה מְקָרִים, הָרִימוּ אֶת הָאָרוֹן דּוֹקָא הַכֹּהֲנִים. אַתֶּם יוֹדְעִים מָה הֵם שְׁלוּשַׁת הַמְּקָרִים? (יְלָדִים –) א. בִּי בְּנִסָּן בְּשַׁחְצוֹ עִם יִשְׂרָאֵל אֶת הַיִּרְדֵּן. ב. בְּשֶׁהִקִּיפוּ אֶת חוֹמַת יְרִיחוֹ כִּמּוֹ שֶׁנִּסְפָּר לָכֶם בַּפֶּרָקִים הַבָּאִים. ג. בְּשֶׁהִבִּיאוּ אֶת הָאָרוֹן לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁבָּנָה שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ. וְלָמָּה בַּמְּקָרִים הָאֵלּוּ הַכֹּהֲנִים הָרִימוּ אֶת הָאָרוֹן וְלֹא הַלְוִיִּם? (יְלָדִים –) בְּגִלָּל שֶׁבַּמְּקוֹמוֹת אֵלּוּ הָיוּ צָרִיכִים קֹדֶשׁ מִיַּחֲדָת, וְהַכֹּהֲנִים יוֹתֵר קְדוּשִׁים מִהַלְוִיִּם.

הַשּׁוֹטְרִים אָמְרוּ לַיִּשְׂרָאֵל: "בְּרָגַע שֶׁתָּרֹאוּ אֶת הַכֹּהֲנִים מְרִימִים אֶת הָאָרוֹן וְהוֹלְכִים לִפְנֵיכֶם, מִיָּד תִּקְוֶמוּ וְתִלְכוּ אַחֲרֵיהֶם". עִם יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ אֶת הַשּׁוֹטְרִים וְהִתְרַגְּשׁוּ מְאֹד.. וְאִזּוֹ קָם יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון וְאָמַר לָהֶם: "יְהוּדִים יִקְרִים, תִּכְנִינוּ אֶת עֲצַמְכֶּם בְּמִצּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, כָּל אֶחָד יַחְזוֹר בַּתְּשׁוּבָה לַה' בְּכָל הַלֵּב, כִּי מָחָר – ה' יַעֲשֶׂה לָכֶם נִסִּים גְּדוֹלִים מְאֹד".

מִתּוֹךְ הַשְּׁמִיחָה הַזֶּה עִם יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ "קְרִיאַת שְׁמַע" שֶׁעַל הַמִּטָּה וְשָׁכְבוּ לִישׁוֹן עַל שַׁפַּת הַיִּרְדֵּן, בְּשֶׁהֵם מִחֲכִים בְּקֶצֶר רוּחַ לָקוּם מָחָר בְּבִקְרָה וּלְרִאיוֹת אֶת הַנְּסִים הַגְּדוֹלִים שִׁיקְרוּ בְּכִנְיֻסָתָם לְאַרְץ. גַּם אֲנַחְנוּ, נֹאמַר "קְרִיאַת שְׁמַע" וְנֵלֶךְ לִישׁוֹן יַחַד אַתֶּם, וְנִחַפֶּה לְמָחָר לְשִׁמְעַת אֶת הַמִּשְׁפָּה הַסְּפוּרָה.. לִילָה טוֹב.

שלום ילדים,

מה שלומכם? (ילדים –) איך אתם מרגישים? (ילדים –) זהו, היום המיוחד הגיע! היום נספר לכם איך ישראל חצו את הירדן. אתם זוכרים מה התאריך שבו עם ישראל חצו את הירדן ונכנסו לארץ? (ילדים –) נכון, י' בניסן. טוב, הקשיבו היטב מה קרה.

עם ישראל התעוררו בי' בניסן בבקר והחיוף היה על פניהם. יהושע צוה את הכהנים ואמר להם: "כהנים צדיקים, הרימו את 'ארון הברית' ותעברו לפני העם". מיד הרימו הכהנים את הארון והתקדמו לפני המחנה. לפתע, ה' התגלה ליהושע ואמר לו: "יהושע, היום הזה הוא יום גדול בשבילך. מדוע? כי ביום הזה אני אתחיל לגדל אותך לעיני כלם כי יקרו לך היום נסים גדולים מאד. כוּוּלם יראו שְכֻמוֹ שְהִייתִי עִם מֹשֶׁה רַבְנִי, כִּי אֲנִי גַם אִתְּךָ. כִּמוֹ שֵׁים סוּף נִקְרַע לִשְׁנַיִם בְּשִׁבִּיל מֹשֶׁה וְעַם יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ בְּתוֹכּוֹ בִּיבֻשָּׁה, וְזֶה גֵרַם לְכָל יִשְׂרָאֵל לְהֶאֱמִין בּוֹ – כִּי נָהַר הֵיִרְדֵּן יִקְרַע לִשְׁנַיִם בְּשִׁבִּילְךָ וְעַם יִשְׂרָאֵל יַעֲבְרוּ בְּתוֹכּוֹ בִּיבֻשָּׁה וְכֻלָּם יֵאֱמִינוּ בְּךָ".

יהושע התרגש מאד כְּשִׁשְׁמַע אֶת הַנְּבוּאָה הַזֹּאת. מה עָשָׂה? הוא קרא לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל לבא אליו. ועָכְשׁוּ יְלָדִים, שִׁימוּ לֵב לְמָה שֶׁנִּסְפָּר לָכֶם. אתם זוכרים כִּמָּה אֲנָשִׁים בָּעֵרֶךְ הָיוּ אִזּוֹ בְּעַם יִשְׂרָאֵל? (ילדים –) בָּעֵרֶךְ שָׁשָׁה מִלִּיּוֹן אֲנָשִׁים. בֵּן, מִמָּשׁ הַמּוֹן. יהושע בן נון אמר לְכָל הַשָּׁשָׁה מִלִּיּוֹן: "אֲנִי מִבְּקֵשׁ שֶׁתִּתְקַרְבוּ אֵלַי וְתַעֲמְדוּ בֵּין שְׁנֵי הַבַּדִּים שֶׁל הָאָרוֹן". יְלָדִים, אתם זוכרים מה הם ה'בדים' שֶׁל הָאָרוֹן? (ילדים –) נָכוֹן, אֵלֹו שְׁנֵי הַמִּקְלוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּצִדָּדִים שֶׁל הָאָרוֹן שֶׁהָיוּ מְרִימִים בְּעֶזְרָתָם אֶת הָאָרוֹן. הַמִּרְחָק בֵּין שְׁנֵי הַבַּדִּים הָיָה בָּעֵרֶךְ מֶטֶר וָרַבַּע. (הורים: נָא לַהֲדָגִים לִילָדִים מַה זֶּה מִרְחָק שֶׁל מֶטֶר וָרַבַּע). וְעָכְשׁוּ תַעֲנֶנּוּ: הֵאֵם אֶפְשָׁר לְהִכְנִיס שָׁשָׁה מִלִּיּוֹן אֲנָשִׁים בְּתוֹךְ שֵׁטַח שֶׁל מֶטֶר וָרַבַּע? (ילדים –) נָכוֹן, אִי אֶפְשָׁר! אֲבָל, כִּבֵּר אֱמַרְנוּ לָכֶם שֶׁבִי' בְּנִיסָן יִקְרוּ הַמּוֹן נְסִים גְּדוֹלִים, נָכוֹן? (ילדים –) זֶה אֶחָד מֵהַנְּסִים. כָּל הָאֲנָשִׁים הַתְּחִילוּ לְהִכְנִס לְבֵין הַבַּדִּים, עוֹד אֲנָשִׁים וְעוֹד אֲנָשִׁים וְעוֹד וְעוֹד... לְכָלָם הָיָה מְקוֹם. הם לא הבינו איך זֶה יִכּוֹל לְהִיטוֹת? הם מְסִתְּבִלִים מִיִּמְנָה רֹאִים אֶת הַבֶּד הַיִּמְנִי, מְסִתְּבִלִים שֶׁמֵּאלָה וְרֹאִים אֶת הַבֶּד הַשְּׂמָאלִי.. "הִי, אִיךָ כָּלָנוּ כָּאֵן בְּאֶמְצָע? זֶה מִמָּשׁ פֶּלֶא!!" הם הִסְתְּבִלוּ אֶחָד עַל הַשְּׁנֵי מִבְּלָבָלִים, וְאִזּוֹ אָמַר לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ: "עַם יִשְׂרָאֵל! אַתֶּם רֹאִים אֶת הַנֶּס בְּעֵינֵיכֶם? הִנֵּה, הַנֶּס הַזֶּה מֵרָאָה לָכֶם שֶׁה' נִמְצָא אִתְּכֶם! הוּא זֶה שֶׁיִּכּוֹל לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים מְפֹלְאִים כְּאֵלֶּה, כִּי הוּא "כָּל יִכּוֹל". לָכֵן, אִין לָכֶם מִמָּה לִּפְחַד מִהַעֲמִים שֶׁנִּמְצָאִים בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, כִּי ה' ה"כָּל יִכּוֹל" הִבְטִיחַ לָתֵת לָכֶם אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת, וְהוּא הִבְטִיחַ לַעֲזֹר לָכֶם לְנִצָּחַת אֶת כָּל הָעַמִּים שֶׁיֵּשׁ בָּהּ".

עם ישראל שִׁמְחוּ נֹרָא. יהושע הַמְּשִׁיךְ וְאָמַר לָהֶם: "שִׁימוּ לֵב מַה הוֹלֵךְ לַקְרוֹת. הַכְּהֲנִים

שמרימים את הארון יצעדו ראשונים, ברגע שהרגלים שלהם יגעו במים של נהר הירדן, המים יתחלקו לשניים! המים שבאים מצד ימין יוזזו קצת אחורה, ובמקום לזרם בנהר הם יתחילו לטפס לכיוון מעלה כמו קיר, המים שבצד שמאל ישפכו למטה, ואתם תעברו ביבשה.. אני מבקש מכם, שכל שבט יבחר איש אחד חשוב מהשבט שלו, כך שיהיו שנים עשר אנשים, ואני כבר אגיד להם מה לעשות בזמן שהירדן יתיבש".

וואי, איזה מרגש.. עם ישראל היו מוכנים. הכהנים הרימו את הארון והתחילו לצעד לכיוון הירדן, וכל העם התחילו ללכת מאחריהם, הייה מרחק די גדול עד לנהר, אבל קרה נס, ובשניה אחת בלבד הארון "הטיס" את כלם לשפת הירדן. ילדים, אתם צריכים לדעת, שבחדש ניסן הירדן מלא מים, כי זה מיד אחרי החורף שבו יורדים המון גשמים.. הם הסתכלו על הנהר היפה הזה שזורם לו, והכהנים התקרבו.. והתקרבו.. (הורים: לעצר רגע, ולקרא לאט לאט.. עוד צעד, ועוד צעד.. עד שהגיע הצעד האחרון לפני המים.. ו.. איך שכפות הרגלים של הכהנים נגעו במים הקרים של הירדן.. (להרים את הקול) "בום!" הירדן נקרע! המים שהיו מצד ימין כאלו נבזזו מהם ובזזו אחורה עוד ועוד.. עד מול העיר שנקראת "אדם", ושם המים התחילו לטפס לגבה, כי באמת המים שזרמו - לא הפסיקו לזרם, אלא במקום שזרמו למטה בשביל של הנהר, הם התחילו לזרם כלפי מעלה, הם עלו ועלו ועלו ועלו.. אתם יודעים עד איזה גובה? (ילדים -) שנים עשר קילומטר!!! זה גובה עצום! הרבה יותר מהעננים!

ילדים יקרים, כל העמים שהיו במזרח ובמערב, הסתכלו לכיוון השמים ולא הבינו מה הדבר הזה שהם רואים, כמו חומה גדולה של מים בגובה עצום יותר מהעננים, באותו רגע, נכנס להם בלב פחד גדול מעם ישראל.. "וואי, איזה עם קדוש! איזה עם חזק! איזה אלקים גדולים יש לעם ישראל..". זה ממש הפחיד אותם..

עם ישראל היו מאשרים, הם צעדו בתוך היבשה, אבל אתם צריכים לדעת, שה' לא השאיר להם את האדמה של הירדן רטבה, כי זה לא נעים לדרך על בוץ.. אלא ה' יבש להם את האדמה, והם הלכו ממש על דרך יבשה לגמרי, כאילו אף פעם לא זרמו שם מים.. תוך כדי שהם עוברים, יהושע אמר להם: "תקבלו עליכם לקים בארץ ישראל את כל המצוות של ה', ובפרט להשמיד את כל העמים שיש בה, אחרת - המים של הירדן יבואו וישטפו אתכם..". ועם ישראל קבלו על עצמם לקים את המצוות.

זהו צדיקים, סימנו להיום, זה היה מאד מרגש, אבל אל תחשבו שהנסים נגמרו.. מחר נמשיך ונספר לכם מה קרה בהמשך.

שיהיה לכם לילה טוב, וכמובן לא נרדם לפני שנאמר יחד "שמע ישראל".

שלום ילדים,

מה שלומכם? (ילדים -) איך אתם מרגישים? (ילדים -) הספורים של ספר יהושע מאד מאד מענינים. אנחנו ממש באמצע הספור שקרה בי' בניסן, אותו יום מיוחד שעם ישראל חצו את הירדן ונכנסו לארץ ישראל. נסים רבים נעשו באותו יום נפלא. שמרו על השקט, ונמשיך את הספור.

ספרנו לכם שעוד לפני שישראל חצו את הירדן, ה' צוה את יהושע שיכין שנים עשר אנשים, איש אחד מכל שבט, והם יצטרכו לקחת שתיים עשרה אבנים מתוך הקרקעית של הירדן, את האבנים האלו ירימו על הכתפים ויביאו אותן למקום שבו הם ישנו באותו לילה. יהושע ראה איך שכל עם ישראל סימו לעבור לצד השני של הירדן, הוא הסתפל הצידה וראה את המים של הירדן ממשיכים לטפס לכיוון השמים, הוא הלך אל העם, קרא לאותם שנים עשר אנשים שהוא הכין, ואמר להם: "הקשיבו אלי! ה' צוה שתכנסו שוב לתוך הירדן, תצעדו לכיוון הכהנים, וכל אחד מכם ירים אבן אחת גדולה גדולה שנמצאת ליד רגלי הכהנים. אל תפחדו, המים לא יחזרו עליכם. כל עוד הרגלים של הכהנים בתוך הירדן, המים לא יחזרו לזרם.. אתם לא צריכים להתאמץ לחפר כדי להוציא את האבנים, כי ה' כבר סדר והניח אותם שם בשבילכם.. הן אמנם אבנים מאד מאד כבדות, כל אחת שוקלת בערך חצי טון! אבל, ה' צוה שכל אחד ירים אבן כזו על הכתפים בלי שאף אחד יעזר לו, והכל יהיה בסדר! את האבנים האלו אתם צריכים לקחת לגלגל. אתם יודעים למה? כדי שבעוד הרבה שנים, כשהילדים שלכם יגדלו, הם יראו את האבנים האלו וישאלו אתכם: "מה הן האבנים הללו?" ואתם תספרו להם את הנס הגדול שקרה לכם היום, איך הנהר נחצה לשנים ועברתם ביבשה. כן, ככה כוונתם יזכרו את הנס הזה..".

אותם שנים עשר אנשים צדיקים, לא פחדו, הם נכנסו שוב לתוך הירדן היבש, התקרבו ליד הכהנים שמחזיקים את הארון, וכל אחד מהם הרים אבן אחת.. "הופ!" על הכתף.. אף אחד לא עזר לשני, אלא כל אחד הרים את האבן שלו בעצמו ויצא מהירדן. אל תחשבו שזה היה קל, אתם צריכים לדעת שכל אבן כזו שוקלת כמעט חצי טון! אדם רגיל לא יכול להרים בשום אופן אבן כזו כבדה, אבל כבר גלינו לכם שבאותו יום קרו המון נסים..

ואז, יהושע בעצמו נכנס לתוך הירדן, התקרב ליד הרגלים של הכהנים, עשה שם ערמה של עפר, ועליה הניח עוד שתיים עשרה אבנים אבנים אחרות. כן, יהושע בעצמו.. אתם יודעים למה? כדי שהאבנים האלו יבלטו מעל פני המים, וכך כל הדורות הבאים יראו גם את האבנים האלו שנמצאים בדיוק במקום שנקרע הירדן, ויזכרו בזכותן את הנסים הגדולים שהיו לישראל.

יְלָדִים, אתם כבר יודעים שהכהנים החזיקו את הארון והם היו על הקרקע של נהר הירדן, אתם גם יודעים שהמים המשיכו לזרום, אבל במקום לזרום בנהר הם עלו וטפסו כלפי מעלה, לשמים.. המצב הזה נמשך כמה שעות, כי עם ישראל היו כמה מליונים, זה לקח זמן עד שכלם עברו את הנהר, ובזמן שהם היו בתוך הנהר, יהושע דבר אתם והזהיר אותם על מה שמשה רבנו צוה אותו, גם זה לקח זמן.. ואחר כך, שנים עשר האנשים הרימו את האבנים וגם זה לקח זמן, ואחר כך יהושע הקים את השתים עשרה אבנים הנוספות וגם זה לקח זמן.. ובינתיים, המים רק טפסו וטפסו.. עכשו אתם מבינים למה זה עבר את העננים?... נו, ומה צריכים לעשות עכשו? איך הכהנים בעצמם יעברו את הירדן? שימו לב ילדים, והקשיבו לכל מילה ומילה..

אֵיךְ שָׁבַל הָעָם עָבַר, ה' התגלה ליהושע ואמר לו: "יהושע, תגיד לכהנים שנושאים את הארון, שיעלו בחזרה אחורה לשפת הנהר". מה? הכהנים לא עוברים את הנהר? לא, לא עכשו, עכשו ה' רוצה שהם יחזרו אחורה. יהושע פקד על הכהנים: "עלו מן הירדן!" והכהנים צעדו אחורה ועלו לשפת הירדן. איך שהרגלים שלהם יצאו מהירדן, המים חזרו לזרום בנהר ברגיל. וגם זה היה נס גדול. למה? כי המים היו צריכים לרדת בזרם גדול, והזרם יכול היה לשטף ולהעפוף גם את הכהנים יחד עם הארון, וגם את עם ישראל שהיו בצד השני.. אבל, ה' עשה נס שהמים ירדו בנחת ובדרך ארץ, והם זרמו להם יפה בתוך השביל של הנהר בלי לצאת ממנו..

אֲבָל עָבְשׁוּ יְלָדִים, יש לנו בעיה! נו, אתם יודעים מה הבעיה? (לנסות לרמוז להם.. לשאול אותם: "באיזה צד של הירדן הכהנים נמצאים?") (נכון מאוד! הכהנים יחד עם הארון נמצאים בצד אחד של הירדן, וכל העם נמצאים בצד השני מעבר לירדן.. אוי ואבוי! איך הכהנים יעברו את הירדן? הרי הוא כבר נסגר! וכל המים זורמים.. ילדים, אל תדאגו! אתם צריכים לדעת שה' הוא כל יכול, אין לו בעיה לעשות כל מה שהוא רוצה.. אתם רוצים לשמוע מה קרה? אתם מוכנים? שימו לב. הכהנים פתאום התחילו להרגיש שהארון מתרומם.. כלפי מעלה.. "הי, מה זה? הארון מתחיל להתרומם.. כמו מטוס..". הם החזיקו חזק בידים של הארון, שהם המוטט המיוחדים שמחברים אליו, והארון עלה.. ועלה.. ועלה.. עד שהרגלים של הכהנים התנתקו מהאדמה והם התחילו לרחף באויר.. הארון עלה עוד ועוד ועוד.. ממש עד לשמים, יחד עם הכהנים וכך הוא רחף באויר מעל הירדן.. וכל עם ישראל הסתכלו והתפללו! "וואי! איזו עוצמה! איזה נס! ישתבח שמו לעד!" הארון לא נחת מיד מעבר לירדן, אלא הוא המשיך ועבר את כל מחנה ישראל, ממש עבר להם מעל הראש.. עד שנחת בראש המחנה, כי כמו שאתם כבר יודעים, הארון הוא זה שצריך ללכת ראשון.

זֶהוּ צִדִּיקִים, הספור להיום הסתיים ומחר בעזרת ה' נמשיך. כעת נאמר "קריאת שמע" ונרדם. לילה טוב.